

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TÜRK AKREDİTASYON KURUMU

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	8
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7. EKLER.....	13

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: TÜRKAK 2020 yılı Kadro /Personel Sayıları	4
Tablo 2: TÜRKAK 2020 yılı Bütçe Ödenekleri ve Bütçe Gider Gerçekleşmeleri	5
Tablo 3: TÜRKAK 2020 yılı Bütçe Gelir Tahminleri ve Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri.....	6

KISALTMALAR

EA: Avrupa Akreditasyon Birliği

HYS: Harcama Yönetim Sistemi

IAF: Uluslararası Akreditasyon Forumu

ILAC: Uluslararası Laboratuvar Akreditasyonu Birliği

INTOSAI: Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı

KBS: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi

MYMY: Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği

TKYS: Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi

TÜRKAK: Türk Akreditasyon Kurumu

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK); uygunluk değerlendirme kuruluşlarını akredite etmek, bu kuruluşların ulusal ve uluslararası standartlara göre faaliyette bulunmalarını ve bu suretle uygunluk değerlendirme kuruluşlarınca düzenlenen belgelerin ulusal ve uluslararası alanda kabulünü temin etmek amacıyla kurulmuş; Dışişleri Bakanlığı ile ilgili özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliği haiz, kâr amacı gütmeyen, idari ve mali özerkliğe sahip bir kurumdur. TÜRKAK, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tâbi olup, ekli "(II) sayılı Cetvel B) Özel Bütçeli Diğer İdareler" arasında yer almaktadır.

Türkiye'de uluslararası nitelikte, bağımsız bir akreditasyon sisteminin kurulmasına yönelik çalışmalar 1991 yılında Türkiye Cumhuriyeti ile Dünya Bankası arasında imzalanan ikraz anlaşması ile başlamıştır. TÜRKAK, 27.10.1999 tarihinde kabul edilen 4457 sayılı Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile kurulmuştur.

15.07.2018 tarih ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Madde: 630 - 639) ile yeniden düzenlenmiştir.

11.11.2019 tarih ve 30945 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 50 sayılı "*Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum Ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi*" ile Dışişleri Bakanlığına bağlı Avrupa Birliği Başkanlığı ile ilgili bir Kurum iken Dışişleri Bakanlığı ile ilgili bir Kurum olmuştur.

TÜRKAK 2008 yılı itibariyle karşılıklı tanınma anlaşmalarına konu olan tüm akreditasyon alanlarında Avrupa Akreditasyon Birliği ile karşılıklı tanınma anlaşması imzalamış bulunmaktadır. TÜRKAK; Avrupa Akreditasyon Birliğinin (EA), Uluslararası Akreditasyon Forumunun (IAF) ve Uluslararası Laboratuvar Akreditasyonu Birliğinin (ILAC) tam üyesi konumundadır.

TÜRKAK'a laboratuvar, belgelendirme ve muayene hizmetlerini yürütecek yurt içi ve yurt dışındaki kuruluşları akredite etme, bu kuruluşların belirlenen ulusal ve uluslararası standartlara göre faaliyetlerde bulunmalarını ve bu suretle ürün/ hizmet, sistem, personel ve laboratuvar belgelerinin ulusal ve uluslararası alanda kabulünü temin etme görevi verilmiştir.

Akreditasyon, piyasadaki ürünün ya da hizmetin, piyasanın talep ettiği şartlara, standartlara, yönetmeliklere uygunluğunu göstermek üzere o ürün veya hizmet için yapılan

deney, analiz, muayene ve belgelendirme işlemlerini yapan kuruluşların Türk Akreditasyon Kurumu tarafından uluslararası kriterlere göre denetlenerek teknik ve idari yeterliliklerinin onaylanması ve belli aralıklarla denetlenmesi işlemidir.

TÜRKAK, deney, kalibrasyon ve tıbbi laboratuvarların akreditasyonu, yeterlilik testi sağlayıcılarının akreditasyonu, muayene kuruluşlarının akreditasyonu, ürün belgelendirme kuruluşlarının akreditasyonu, sistem belgelendirme kuruluşlarının akreditasyonu, personel belgelendirme kuruluşlarının akreditasyonu konularında faaliyet göstermektedir.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 632'nci maddesinde kurumun görev ve yetkileri sayılmıştır. Bunlar:

- Ülkemizde uygunluk değerlendirme kuruluşlarına akreditasyon hizmeti sunan tek kuruluş olarak kurum faaliyetleri ile ilgili düzenlemeleri yapmak, akreditasyon ile ilgili gerekli kıstas ve tedbirleri belirlemek, bunları uygulamak ve gerektiğinde değiştirmek, yürürlükten kaldırmak ve ilgili önlemleri almak.
- Akredite edilmek üzere başvuran kuruluşların ilgili standartlara ve ölçütlere göre denetimini yapmak ve bu denetim sonucunda kuruluşun akredite edilip edilmemesine karar vermek, akredite edilen kuruluşları izlemek, akreditasyonun kapsamını değiştirmek, gerektiğinde akreditasyonu askıya almak veya geri çekmek ve akredite edilen kurum ve kuruluşlar arasında Kurumun görev alanına giren konularda işbirliğini sağlamak.
- Uluslararası ve bölgesel akreditasyon birlikleri ve örgütleri, ülkelerin akreditasyon kuruluşları ve akreditasyon kuruluşu bulunmayan ülkelerdeki akreditasyonla ilgili kurum ve kuruluşlarla ilişkiler kurmak ve işbirliğinde bulunmak.
- Akreditasyon amacıyla başvuran kuruluşların müracaatı, değerlendirilmesi ve akredite edilmesi ile ilgili olarak elde edilmiş bilgilerin gizliliğini korumak.
- Yurt içinde ve yurt dışında, akreditasyonun önemini ve kalite bilincini artırıcı faaliyetlerde bulunmak, görev alanına giren konularda eğitim vermek, araştırma ve yayın yapmak.
- Kurum faaliyetlerinin icrası için hizmet almak, taşınır ve taşınmaz mal satın almak, yaptırmak, satmak, kiralamak, iyi laboratuvar uygulamaları konusunda ulusal izleme otoritesi olarak hizmet vermek.”
olarak belirlenmiştir.

TÜRKAK çalışmalarını 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin yanı sıra, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6245 sayılı Harcırak Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre yürütmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

TÜRKAK, deney, kalibrasyon ve tıbbi laboratuvarların akreditasyonu, yeterlilik testi sağlayıcılarının akreditasyonu, muayene kuruluşlarının akreditasyonu, ürün belgelendirme kuruluşlarının akreditasyonu, sistem belgelendirme kuruluşlarının akreditasyonu, personel belgelendirme kuruluşlarının akreditasyonu konularında faaliyet göstermektedir.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 633'üncü maddesinde, Kurumun organları; Danışma Kurulu, Yönetim Kurulu, Genel Sekreterlik olarak belirlenmiştir.

Danışma Kurulu, kamu ve özel sektörden akreditasyonla ilgili Bakanlık, kurum ve kuruluşlardan belirlenen temsilcilerden oluşmakta, yılda bir defa toplanarak Kurumun politika, faaliyet ve hedefleri konusunda tavsiye ve önerilerde bulunmaktadır. Danışma Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır.

Yönetim Kurulu da, Danışma Kurulu üyeleri arasından atanmakta, kamu ve özel sektör temsilcileri eşit sayıda (3+3 üye) temsil edilmekte ve Genel Sekreterin katılımıyla 7 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri de üç yıl süreyle görev yapmakta ve Kurumun yönetimi, izlenecek politikalar, temel faaliyet ve işlevleriyle ilgili kararlar almaktadır.

Genel Sekreterlik ise Genel Sekreter ve kurum personelinden oluşmaktadır.

TÜRKAK'da halen, genel sekreter, genel sekreter yardımcısı, genel sekreterlik müşaviri, başkan, müdür, iç denetçi, akreditasyon uzmanı, akreditasyon uzman yardımcısı, hukuk müşaviri, mali hizmetler uzmanı, mali hizmetler uzman yardımcısı, idari personel ve sürekli işçi unvanlarıyla 31.12.2020 tarihi itibarıyla toplam 172 kişi görev yapmaktadır. Kurumun yürüttüğü hizmetler; 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 637'nci maddesi hükmü kapsamında idari hizmet sözleşmesiyle sürekli istihdam edilen akreditasyon uzmanları ve akreditasyon uzman yardımcılarında oluşan meslek personeli ve diğer kadrolu personel eliyle yürütülmektedir.

TÜRKAK'ın Aralık 2020 itibarıyla kadro ve personel sayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: TÜRKAK 2020 yılı Kadro /Personel Sayıları

Kadro Unvanı	Toplam Kadro	Dolu Kadro	Boş Kadro
GENEL SEKRETER	1	1	0
GENEL SEKRETER YARDIMCISI	3	2	1
GENELSEKRETERLİK MÜŞAVİRİ	3	2	1
BAŞKAN	7	7	0
HUKUK MÜŞAVİRİ	2	1	1
MÜDÜR	7	2	5
AKREDİTASYON UZMANI	87	61	26
AKREDİTASYON UZMAN YARDIMCISI	50	23	27
MALİ HİZMETLER UZMANI	2	1	1
MALİ HİZMETLER UZMAN YARDIMCISI	4	1	3
İDARİ PERSONEL	33	31	2
İÇ DENETÇİ	3	1	2
TOPLAM	202	133	69
SÜREKLİ İŞÇİ	39	39	0
TOPLAM	241	172	69

İlgili mevzuatı kapsamında kuruma tahsis edilmiş olan 202 adet idari hizmet sözleşmeli personel kadrolarının 2020 itibariyle 133'ü dolu 69'u boş durumdadır. Diğer taraftan ilgili mevzuatı kapsamında kuruma tahsis edilmiş olan 39 sürekli işçi kadrosunun 39'u da doludur.

Kurum kendi mülkü olan Mustafa Kemal Mahallesi hizmet binasında görevini sürdürmektedir. Ayrıca Ankara Çayyolu mahallesinde bulunan arsa satın alınmıştır. Arsa üzerine ilerleyen yıllarda, TÜRKAK yerleşkesi olarak hizmet binası ve sosyal tesislerin yapılması planlanmaktadır.

TÜRKAK, Dışişleri Bakanlığının ilgili kurumudur.

Kurumun uygunluk değerlendirme kuruluşları, meslek birlikleri, odalar ve borsalar, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile ilişkileri bulunmaktadır.

TÜRKAK, Avrupa Akreditasyon Birliğinin (EA), Uluslararası Akreditasyon Forumunun (IAF) ve Uluslararası Laboratuvar Akreditasyonu Birliğinin (ILAC) tam üyesi konumundadır.

Avrasya, Orta Asya, Orta Doğu ülkelerinde kurum görev ve yetkileri kapsamında akreditasyon birlikleri ile sürekli olarak faaliyetler sürdürülmektedir.

1.3. Mali Yapı

Türk Akreditasyon Kurumu 5018 sayılı Kanun'a tabi olup, ekli "(II) sayılı Cetvel B) Özel Bütçeli Diğer İdareler" arasında yer almaktadır. 31 Aralık 2019 tarihli ve 30995 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7197 sayılı 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun

eki cetvelde gösterildiği gibi hazine yardımı almamakta, harcamalarını öz gelirleriyle karşılamaktadır.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 638'inci maddesinde, Kurumun gelir kaynakları sayılmıştır. Kurumun gelir kaynakları şunlardır:

- Akredite edilen kuruluşların yıl içinde akredite olduğu kapsamda düzenleyeceği belge başına alınacak kullanım ücreti veya bu kuruluşların yıl içinde akreditasyon faaliyetleri karşılığında elde ettikleri brüt gelirlerin yüzde birini aşmamak üzere alınacak pay,
- Yapılan hizmetler karşılığı alınacak ücretler,
- Genel bütçeden yapılacak yardımlar,
- Kuruma ait taşınmazların gelirleri,
- Yukarıda sayılan gelirlerin nemalandırılması suretiyle elde edilecek gelirler.

4457 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinde; Kurumun, bu kanun kapsamında elde ettiği gelirlerin kurumlar vergisinden, yapılacak işlemlerinin harçlardan ve düzenlenecek kâğıtların damga vergisinden müstesna olduğu ifade edilmiştir.

2020 yılı Faaliyet Gerçekleşmeleri:

2020 yılında Kurumun, Net Faaliyet Geliri 47.918.765,02 TL, Faaliyet Gideri 38.173.792,69 TL olarak gerçekleşmesi neticesinde 2020 yılı Olumlu Faaliyet Sonucu 9.744.972,33 TL olmuştur.

2020 yılı Bütçe Gerçekleşmeleri:

Kuruma 2020 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 26.108.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş, yıl içerisinde yapılan aktarma ve eklemeler sonucunda nihai ödenek 54.848.000,00 TL olmuştur. Nihai ödeneğin %75,63'ü olan 41.479.416,68 TL'si kullanılmıştır.

Tablo 2: TÜRKAK 2020 yılı Bütçe Ödenekleri ve Bütçe Gider Gerçekleşmeleri

Eko. Kod	Adı	Yılı İçinde Alınan (TL)	Eklenen / Düşülen (TL)	Nihai Ödenek (TL)	Harcama (TL)	Gerçekleşme oranı (%)
01	Personel Giderleri	17.640.000,00	2.547.000,00	20.187.000,00	17.887.693,94	88,61
02	SGK Devlet Primi Giderleri	2.008.000,00	403.000,00	2.411.000,00	2.055.472,32	85,25
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	4.689.000,00	15.165.000,00	19.854.000,00	12.580.837,53	63,37
05	Cari Transferler	1.071.000,00	475.000,00	1.546.000,00	1.021.991,25	66,10
06	Sermaye Giderleri	700.000,00	10.150.000,00	10.850.000,00	7.933.421,64	73,11
GENEL TOPLAM		26.108.000,00	28.740.000,00	54.848.000,00	41.479.416,68	75,63

2020 yılı bütçe geliri olarak 49.850.000,00 TL öngörülmüş, yılsonunda 46.637.658,19 TL net bütçe geliri gerçekleşmiştir.

Tablo 3: TÜRKAK 2020 yılı Bütçe Gelir Tahminleri ve Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri

Eko. Kod.	Açıklama	Gelir Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gelir (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.701.000,00	17.511.647,59	74
05	Diğer Gelirler	26.149.000,00	29.135.382,60	111
	Red ve İadeler (-)	0,00	9.372,00	-
NET BÜTÇE GELİRİ		49.850.000,00	46.637.658,19	94

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Türk Akreditasyon Kurumu 5018 sayılı Kanun'a tabi olup, ekli "(II) Sayılı Cetvel B) Özel Bütçeli Diğer İdareler" arasında yer almaktadır. Kurum muhasebe kayıt ve işlemlerini Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne (MYMY) tabi olarak yürütmektedir.

Kurumsal kodu 40.21 olup, 2020 yılı bütçesine ait ödenek cetvelinde yer alan bilgiler çerçevesinde, kurumsal sınıflandırmanın dördüncü düzeyine göre beş adet harcama birimi olarak örgütlenmiştir. Ancak, Hazine ve Maliye Bakanlığınca 5018 sayılı Kanun'un 31'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca uygun görülen Kurumun tek harcama yetkilisi Genel Sekreterdir. Harcama birimlerinin mali işlemleri, Türk Akreditasyon Kurumu adlı ve 6817 kodlu tek bir muhasebe birimi tarafından kayıt altına alınmaktadır.

Kurumsal hizmet portalı ile kurumun sunmakta olduğu akreditasyon veya eğitim hizmetleri ile ilgili olarak tahakkuk eden ücretlerin tahakkuk ettirilmesi, faturalandırılması, ödemelerinin takip edilmesi, akredite kuruluşların yıllık katkı payı bildirimlerinin alınması ve takip edilmesi sağlanmaktadır.

Genel bütçe içinde yer alan ve diğer kamu kurumlarınca da kullanılan Muhasebe Bilişim Sistemi, Kamu Hesapları Bilgi Sistemi (KBS), e- Bütçe Sistemi, Harcama Yönetim Sistemi (HYS) ve Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi (TKYS) kurum tarafından da kullanılmaktadır.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile Usul ve Esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve diğer mevzuat hükümlerinde yer alan tanımlar uyarınca iç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür. İç kontrol, idarenin yönetim sorumluluğu çerçevesinde mali ve mali olmayan tüm işlemleri kapsayan ve idarenin kanunlara, diğer hukuki düzenlemelere uygun hareket etmesini sağlayan zamanında ve düzgün raporlamayı gerektiren kontrollerdir.

INTOSAI (Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı) “Kamu Sektörü İç Kontrol Standartları Rehberi”ne göre iç kontrol; kurumun üstlenmiş olduğu misyon

doğrultusunda, kamu kaynaklarının kaybolma, çalınma, yanlış kullanım vb. zarar görme risklerine karşı korunması, kurum faaliyetlerinin etik kurallar, etkinlik, ekonomiklik ve etkililik ilkeleri çerçevesinde, hesap verebilir şekilde yürütülmesi ve ilgili kanun ve düzenlemelere uyularak kurum amaçlarının gerçekleştirilmesi konusunda makul bir güvence sağlayan, riskleri karşılamak amacıyla tasarlanan ve kurum yönetimi ve çalışanları tarafından etkilenen bütüncül bir süreçtir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040 (3) mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan ve 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın “İç Kontrol Standartları” başlıklı 5’inci maddesinde; “*İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Bakanlık tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir.*” hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hüküm gereği Hazine ve Maliye Bakanlığı, kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Kamu idarelerinin, iç kontrol sistemlerinin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesine rehberlik etmesi amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından ayrıca Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi hazırlanmıştır.

Bu çerçevede, Kamu İdaresinin iç kontrol sisteminin değerlendirilmesi sonucunda;

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirildiği,

İş akış süreçlerinin belirlendiği, ancak uygulamada yetersizliklerin mevcut olduğu,

Yetki devirleri ve sınırlarının yazılı olarak belirlendiği,

Yapılan görevlendirmelerde görevler ayrılığı ilkesinin dikkate alındığı,

Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının, Kamu İç kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planına uygun olarak hazırlandığı,

"Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yapıldığı, ancak uygulamada yetersizliklerin mevcut olduğu,

Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikasının düzenlendiği ve kurum çalışanlarına duyurulduğu,

Hassas görevlere ilişkin prosedürlerin belirlendiği, ancak uygulamada yetersizliklerin mevcut olduğu,

Kurumda ihtiyaç analizine dayalı hizmet içi eğitim planlamasının yapıldığı,

2019-2023 yılları Stratejik Planın idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlandığı,

2020 Yılı Performans Programının içerik olarak mevzuata uygun hazırlandığı ve Kurum bütçesinin performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirildiği,

Kurumsal ve iç kontrol risklerinin personelin katılımıyla belirlendiği,

Risklerin gerçekleşme ihtimali-olası etkisi belirlenerek önem düzeyine karar verildiği,

Belirlenen her bir kontrol faaliyetinin uygulanması için sorumluların belirlendiği,

Ön mali kontrol sisteminin, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulduğu, ancak uygulamada yetersizliklerin mevcut olduğu,

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sisteminin olduğu, ancak uygulamada yetersizliklerin mevcut olduğu,

Faaliyet raporunun içerik olarak mevzuata uygun hazırlandığı, faaliyet sonuçları ile değerlendirmelerin idare faaliyet raporunda gösterildiği,

Performans Programı ve faaliyet raporunun Kurumun web sitesinde yayımlandığı,

Kurumda veri kayıt ve dosyalama sisteminin mevcut olduğu,

Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilme çalışmalarının mevcut olduğu, ancak tamamlanmadığı,

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği,

Tüm birimlerin iç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirdiği ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlama çalışmalarının mevcut olduğu, ancak tamamlanmadığı,

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, bu raporları değerlendirerek üst yöneticinin onayına sunma çalışmalarının mevcut olduğu, ancak tamamlanmadığı,

Üst yöneticinin onayladığı değerlendirme raporunda yer alan iç kontrol bileşenlerine ilişkin tespit edilen yetersizlikleri gidermek üzere çalışmalarının mevcut olduğu, ancak tamamlanmadığı,

İç denetim fonksiyonunun etkin yerine getirilebilmesi için çalışmalarının mevcut olduğu, ancak tamamlanmadığı ve iç denetçi sayısının bu fonksiyon için yetersiz kaldığı,

İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim ve raporlama çalışmalarının olduğu, ancak uygulamada yetersizliklerin mevcut olduğu,

Üst yönetici ve harcama birimleri iç kontrol güvence beyanının imzalandığı, görülmüştür.

Buna göre, iç kontrol sistemi ve kurumsal risk yönetiminin, üst yönetim ve kurum personeli tarafından sahiplenildiği anlaşılmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türk Akreditasyon Kurumu 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Taşınmaz Cetvelinin Düzenlenmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kurum tarafından Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin 6 ncı maddesi hükümleri uyarınca Taşınmaz Kayıt ve Kontrol Yetkilisi görevlendirilmiş, 2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu üzerine "EK 2-TAPUDA KAYITLI OLAN TAŞINMAZLAR FORMU" ile "EK 7/A- TAŞINMAZ İCMAL CETVELİ"nin 2019 yılı için 31.12.2019 tarihli olarak sonradan

			düzenlendiği bilgisi verilmiştir. 2020 yılı işlemleri sonunda da bu cetvellerin 31.12.2020 tarihinde düzenlendiği ve kayıtlarla uyumlu olduğu görülmüştür.
Maddi Olmayan Duran Varlık Kapsamında Olmayan Destek, Uygulama Geliştirme Ve Eğitim Hizmet Alımı Giderlerinin Haklar Hesabına Kaydedilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılı 260 Haklar hesabı ile 268 Birikmiş amortismanlar ve değer düşüklüğü karşılığı hesabı ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda; bu hesaplara maddi olmayan duran varlıklar dışındaki giderlerin kaydedilmediği, kayıtların mevzuata uygun olduğu görülmüştür.

Katma Değer Vergisi tutarları için Bütçe Gelirlerinden Ret ve iadeler Hesabının Kullanılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılı 800 Bütçe Gelirleri ve 810 Bütçe gelirleinden ret ve iadeler hesabı ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda; 800 Bütçe gelirleri hesabına kaydedilen katma değer vergisi tutarları için ters kayıt ile düzeltme yerine, 810 Bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesabının kullanıldığı, ancak daha sonra düzeltme kayıtlarının yapıldığı, dolayısıyla kayıtların mevzuata uygun olduğu görülmüştür.
Yurt içi ve Yurt Dışı Geçici Görev Yolluğu Kapsamında Yolluk Ödeneğinden Ödenen Uçak Biletlerinin Kurum Tarafından Herhangi Bir İhale Usulü Kullanılmadan	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılında Covid 19 pandemisi nedeniyle gerek yurtiçi gerek

<p>Hizmet Alımı Şeklinde Bir Firmadan Alınması Ve Uçak Biletlerinin Harcama Evrakına Eklenmemesi</p>			<p>yurtdışı geçici görevlendirmelerin çok sınırlı yapılığının görülmüştür. Gerek yurtiçi gerek yurtdışı geçici görevlendirmelerde uçak biletleri için 30.04.2020 tarihinden sonra herhangi bir firmaya ödeme yapılmamıştır. Kurum tarafından 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği' hükümleri dikkate alınarak "R.10.15 sayılı Yurt içi ve Yurt dışı Geçici Görev Yollukları Rehberi" nin revize edildiği, 01.04.2021 tarihinde yürürlükte olmak ve yayımlanmak üzere ilgili birime gönderildiği</p>
--	--	--	--

			bildirilmiş, revize edilen ”R.10.15 sayılı Yurt içi ve Yurt dışı Geçici Görev Yollukları Rehberi” ibraz edilmiştir.
Etüt-Proje Bilirkişi Ekspertiz Giderleri Kapsamında Yapılan Ödemelerin Belirli Standartlara Bağlanmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Kurum tarafından Etüt-Proje Bilirkişi Ekspertiz Giderleri (630/830 03.05.01.01) kapsamında yapılan ödemelerin standartlara bağlanması konusunda "Denetim Ekibi ve Bilirkişi Giderleri Harcama Rehberi" nin hazırlandığı ve yayımlanmak üzere ilgili Birime gönderildiği bildirilmiş ve yayımlanacak olan "Denetim Ekibi ve Bilirkişi Giderleri Harcama Rehberi" ibraz edilmiştir.

Kurumun Fon Hesaplarında Tutulan Nakit Tutarlarının 108 Diğer Hazır Değerler Hesabında Takip Edilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bankalardaki fon hesaplarının (nakit tutarlarının) takip edildiği 108 Diğer Hazır Değerler Hesabının borç bakiyesi 102 Banka Hesabına borç, bu hesaba alacak kaydedilerek kapatılmış, hatalı uygulama Kurum tarafından düzeltilmiştir.
Vergi tevkifatlarının Gider Hesabına kaydedilmemesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bankalardaki fon hesapları ile vadeli mevduatlardan elde edilen faiz gelirlerinden yapılan vergi tevkifatları 610 Gelirlerden red ve iadeler hesabına kaydedilmiş, daha sonra vergi tevkifatları tutarı bu hesaba alacak, 630 Giderler hesabına borç kaydedilerek hatalı

			uygulama düzeltmiştir.
--	--	--	---------------------------